

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات آگهی های رسمی و قانونی

شماره مسلسل ۴۶

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۴۶

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز سه شنبه چهارم دی ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور آقای حشمتی
- ۳- قرائت گزارش کمیسیون کشاورزی
- ۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای اعظم زنگنه
- ۵- طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به ترمیم حقوق کارمندان پایه های ۱ تا ۴ و ارجاع بمجلس سنا
- ۶- شور اول گزارش کمیسیون دارائی راجع با اجازه فروش يك قطعه زمین در شهر کراچی
- ۷- شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع بمنع ساختمان مسکن و ادارات در بارک شهر
- ۸- اعلام اسامی اعضای منتخبه دیوان محاسبات
- ۹- تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه

مجلس ساعت ده و ده دقیقه صبح بریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: دکتر بینا
دکتر سید امامی، امید سالار، ساکینیان، مهندس فروغی، دکتر شاهکار، محمودی، تجدد، خلعت بری، ذوالفقاری، اورنگ امامی، خوشی، صادق بوشهری، دکتر پیرنیا، مهندس سلطانی، غضنفری، یارافشار.

مهندس بهبودی

غائبین بی اجازه: آقایان: مشار، قراگزلو، تیمورتاش، اریه، اسفندیاری، شادمان، صارمی، دکتر هدایتی، دکتر طاهری، قنات آبادی، دیرآمدگان و زودرفتگان با اجازه: آقایان: اسکندری، حکیمی، اخوان، ارباب، عباسی، عبدالحمید بختیار، سنندجی، جلیلی، صراف زاده، فضائلی
نایب رئیس - در صورت مجلس

نظری نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از دستور

آقای حشمتی

نایب رئیس - نطق قبل از دستور شروع میشود، آقای حشمتی
حشمتی - عده ای از آقایانی که به بنده مرحمت دارند خواسته اند که نسبت بوقایع اخیر مصر و مجارستان عقیده خودم را عرض کنم چون انجام این امر محتاج بشرح و بسط زیادی است و بامدت نطقهای قبل از دستور تناسبی نداشته و از طرفی وقایع مزبور بوسیله جراید باستحضار عامه رسیده است لذا تنها بدگفتاری که از این پیش آمدها باید گرفته شود می پردازم وقایع مجارستان و مصر با همه گرفتاریهایی که برای دنیا ایجاد کرد چند موضوع را ثابت نمود.

اول آنکه هدف دول کمونیستی با وجود لیخنند های خروشف و تمارقات بولگانین بهیچوجه تغییر نکرده و سران این دولت ها به تعقیب همان نقشه بطر کبیر منتها با مقیاس بزرگتر همواره در فکر استفاده از کوچکترین پیش آمدها و خبط های دول دمکراسی برای رسیدن بمقصد نهائی خود که عبارت از تسلط بدنیای آزاد میباشد هستند و برای نیل باین نتیجه از هیچ عملی ولو قتل عام مردم بدبخت مجارستان هم که باشد خودداری ندارند دوم آنکه دول آزاد یا بعلمت آنکه هنوز خطر کمونیسم را مانند ما که در مجاورت مرزهای شوروی هستیم درک نکرده و با آنکه واقعا موجودیت دول کمونیستی را برای حفظ تعادل دنیا لازم میدانند بدین لحاظ برای مقابله بان تجاوز دنیای کمونیستی هم آهنگی لازم را که حقا باید بین خود داشته باشند ندارند.

سوم آنکه منطقه خاور میانه و مخصوصا نقاط نفت خیز از لحاظ اقتصادیات و احتیاجات دنیا و موضوعات سوق الجیشی و بالاخره دسترسی به بازارهای تجاری دنیا از هر جای

دیگردنیا پراهمیت تر بوده و چون در این منطقه وسائل دفاعی مثل کشورهای غربی موجود نیست بمراتب از اروپا حساس تر و اشغال آن برای کشورهای کومونیستی از اروپا سهل تر و باتصاحب منابع نفتی رسیدن به دریای آزاد پرمفعت تر خواهد بود چهارم آنکه دول آزاد جهان در گذشته آن اهمیتی که شایسته است بمنطقه خاور میانه نداده باوجود کمک های سیاسی انگلستان و امریکا و مساعدت های مالی امریکا که به جای خود موجب نهایت تشکر است مساعدت های لازمی که میبایستی برای تقویت نیروی دفاعی این کشورها در مقابل خطر و تجاوز کومونیسم بکنند بقدر کافی نکرده اند و سرنوشت این کشورها را که برای دنیای آزاد اهمیت حیات و ممانتی دارند بدست پیش آمد و تقدیر سیرده اند و در حقیقت برای مقابله و مقاومت با کومونیسم نه با ایجاد قدرت در این کشورها با اندازه کافی پرداخته و نه خود آنها در این منطقه آ تقدیر قوی هستند که بتوانند در برابر پیش آمدهای غیر مترقبه به کمک مؤثر مبادرت کنند.

گذشته از اینها فکرا ایجاد يك نیروی سوم و خیال آنکه اگر روزی روسیه قدمی به عقب برداشته و امریکا بجلو بیاید در سرحد سوسیالیستی بهم برخورد نموده جمع شوند موجبات عدم آهنگی سیاسی را در این منطقه فراهم نموده و باعث تضعیف قدرت دفاعی آن شده اند.

پنجم آنکه فکر همزیستی سیاسی با کشورهای دیگر که با دنیای دموکراسی هیچ تشابه مرامی و فکری ندارند دنیای آزاد را از تقویت خود و دوستان خود غافل نموده است.

ششم آنکه ملت های آسیای کم کم دارند از خواب غفلت بیدار شده و خواه و ناخواه دول بزرگ میبایستی در نحوه سیاست خود نسبت به آنها تجدید نظر نموده منافع و احساسات آسیایی ها را رعایت نمایند . (صحیح است)

هفتم آنکه کشور عزیز ما بر خلاف آنچه بعضی کوتاه نظران می اندیشند بر اثر راه نمائی های خرد مندان شاهنشاه و بنوع ذاتی ملت دارای موقعیتی ثابت بوده و در وقایع اخیر ثابت نمود که برای عرض و اندام در مقابل هر گونه پیش آمدی آماده و مهیا است اینها خلاصه نتایجی بودند که حقا میبایستی از وقایع اخیر گرفته شده و مورد توجه قرار گیرند ملت ایران که خوش بختانه دارای فضای کافی و موقعیت ممتاز اقتصادی بوده و احتیاج بکسی ندارد مسلماً جز آرزوی یک صلح مداوم و امنیتی که بتواند در سایه آن از منابع ملی خود بمنظور بالابردن سطح زندگی عموم بهره برداری کامل بنماید آرزو و سودای دیگری در سر ندارد (صحیح است)

ما همیشه بیرو مکتب سمعی علیه الرحمه بودیم و هستیم که میفرماید :

بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش ز یک گوهرند و آرزو داریم که همای صلح البته های صلح نه کجوتر صلح بر سر دنیا سایه افکنده همه مردم از برای آن برخوردار شوند . ما آرزو داریم روزی برسد که با ایجاد شدن یک محیط امن و از بین رفتن حس بدبینی این همه یولی که فعلا خرج بدست آوردن و نگاهداری وسائل مغرب و جنگی میشود در راه خوشبختی و سعادت بشر صرف شود . (صحیح است)

ما از خدا میخواستیم که با لطف و مرحمت خود موجب نزدیکی مردم دنیا را فراهم فرموده و گمراهان را بر راه راست هدایت فرماید .

مابقی داریم که بالاخره مرام ها و مسلک هایی که پایه آنها بر روی عداوت و کینه توزی استوار شده و از منزهة بیمار که نظر شان جز انتقام گرفتن از عالم بشریت چیز دیگری نیست محکوم بزوال ونیستی بوده و روزی خواهد رسید که پرده ها بالا رفته و قسمتی از جهان که فعلا دچار رژیم دیکتاتوری هستند از قید اسارت و بندگی نجات پیدا خواهند نمود .

ما طرفدار حق هستیم و تجربه ثابت نموده که حق همیشه بر باطل غلبه خواهد نموده .

تا مادامیکه این آرزوهای پلانی که با عمل فرستگها فاصله دارند صورت تحقق نیابد بگریزند از دوستان و متفقین عزیز خود انتظار داریم که ما را در نیل به هدفهای ملی کمک و استعانت نمایند (صحیح است)

مناطق سنگ دیرینه به همه تمهیدات

خود وفادار بوده هستیم و بهین وجه نسبت بییمان بغداد که مدعی جز کک صلح دنیا ندارد و تنها بمنظور دفاع از حق حیات و استقلال کشورهای عضو طبق منشور ملل متفق که ما بآن نهایت علاقه را داریم ایجاد شده وفادار هستیم (صحیح است) و آرزو داریم که نه تنها بعضی از دوستان ما در بی متزلزل ساختن ارکان این بییمان بوده و آهن سردنگوبند بلکه بیایند و با ما در راه این منظور بزرگ همکاری نمایند .

ما از آقای نهر و یک که شخصیت سیاسی بزرگ هستند انتظار داریم که در عوض آنکه بییمان های دفاعی را که بمنظور حفظ استقلال کشورها بسته شده تخته کنند از نفوذ سیاسی خود استفاده نموده در هم آهنک ساختن کشورهای هم مسلک کوشش نموده یاد گاریکی از خود بجای گذارند و سعی نمایند کلیه اختلافات بین کشورها برای یک منظور عالی تر و بزرگ تر که عبارت از حفظ موجودیت آنها باشد مرتفع سازند و این عمل را با رفع نمودن اختلاف با کشور هم نزادشان پاکستان شروع نموده در سر پرفایده بکشور های دنیا بدهند (صحیح است)

ما از کشورهای همکیش و دوست و همسایه خود انتظار داریم نسبت به دو تیکه از طرف وزارت امور خارجه ایران از آنها شده که نظری جز جلو گیری از اختلاف و تشنج در بین نیست تعمق کافی نموده بنام حفظ استقلال و موجودیت این منطقه زرخیز بآن جواب مثبت بدهند و پیش از این اجازه ندهند این منطقه که روزی پرچم دار تمدن بشریت بوده میدان سیاست های مغرب و خانمان برانداز که با روح اسلام و مسلمانی مغایرت دارد باشد .

بنده از آقایان نمایندگان محترم اجازه می خواهم که بنام مجلس شورای ملی این ابتکار سیاسی دولت را که مسلماً بر اثر توجهات ذات شاهانه برای رفاهیت مردم مشرق زمین و نزدیکی کشورهای مسلمان بمنصه ظهور رسیده تقدیس نمایم .

ما از ملت بزرگ و آزاد بخواه امریکا و آیزنهاور رئیس جمهور محبوب آن کشور که بدون مجامله بیشتر منافع خود را در راه حفظ آزادی صرف نموده و می نمایند و خود را پشتیبان کشورهای ضعیف معرفی نموده اند تقاضا میکنم که حمایت از بییمان بغداد به دفاع این منطقه که باید با داشتن نفق تم به مراتب به اهمیت اقتصادی آن اضافه شده است کمک مؤثر نموده و اجازه ندهند که بار دیگر دنیا بپاک خون کشیده شود با توجه به فاد این شهر که میگوید :

اظهار عجز نزدستم بیه ابلیهی است اشک کباب باعث طغیان آتش است

موجبات تقویت جبهه دم کراسی را فراهم نمایند .

در خانه برای روشن شدن یکی از نکات تاریک تاریخ را ناچار عرض میکنم که در سوم شهریور ۲۰ چون ملت ایران تشخیص داده بود که جنگ با بزرگترین کشورهای دموکرات دنیا نتیجه خوبی نداشته و موجب فتح جبهه دیکتاتوری خواهد شد لذا از هر گونه اعمال خصمانه و حتی از هر گونه تخریبی که اگر در قسمت معادن نفت یا راههای ارتباطی صورت میگرفت و ممکن بود باعث هوش شدن سرنوشت جنگ شود خودداری نمود و آنها تیکه بخواهند قدرت ارتش ایران را روی واقعه شهریور ۲۰ حساب میکنند مسلماً دوچار اشتباه بزرگی شده اند .

بنابراین می توانم بنام یک سرباز قدیمی که با روحیه افسران و سربازان ارتش آشنائی دارد عرض کنم و اطمینان بدهم که چنانچه خدای تعالی خواست مساحت مقدس میهن مورد تجاوز قرار گیرد برای استقلال میهن و حفظ تاج و تخت سلطنت که مظهر قدرت ملی و افتخارات باستانی ما است ارتش ایران حاضر به هر گونه فداکاری بوده و مسلمات با عت سربلندی ملت کهن سال ایران خواهد شد (احسنه)

۳-قرائت گزارش کمیسیون کشاورزی

نایب رئیس - گزارشی از کمیسیون کشاورزی رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود . آقای مهدوی

(آقای مهدوی مخبر کمیسیون کشاورزی گزارش را بشرح آتی قرائت نمودند)

مهدوی - نظر بمقاد ماده ۹۹ آیین نامه مجلس شورای ملی که رسیدگی بکنیه امور مربوط بتوسعه و ترقی کشاورزی کشور را در حدود امتیازات کمیسیون کشاورزی بجای آنکه منابع مالی بانک کشاورزی به تناسب حجم اسکناس اضافه شود بالمکسب تنزل نموده و فعلا از ده درصد بیشتر نیست با آنکه قیمتها چند برابر شده و هزینه زندگی ترقی نموده است .

۴- در بودجه برنامه هفت ساله کشور اعلامی بعنوان کشاورزی قید گردیده که اگر مجموع امتیازات فوق در اختیار بانک کشاورزی گذارده شود کمک مؤثری برای رفع احتیاجات مناطق کشاورزی و از تولید محصولات کشاورزی خواهد بود مثلا اعتبار خرید ماشین آلات کشاورزی در حدود چهارصد و پنجاه میلیون ریال است اگر این اعتبار در اختیار بانک کشاورزی باشد میتواند آنرا بصرفه وام دادن بکشاورزان برساند و خود بانک باعتبار خود ماشین آلات کشاورزی وارد کند با اشخاص بفرود و وجوه حاصل از فروش را بصاحبان کارخانه ها بدهد و بمنظور اعتبارات مربوط بشرکت های تعاونی و صندوق های روستائی و امر قنائی در اختیار بانک کشاورزی باشد و سازمان برنامه نظارت خود را بهر طریق که مقتضی می دانند اعمال کند در این صورت بانک کشاورزی از مجموع اعتبارات فوق برای کشاورزی استفاده خواهد نمود و این یک طریق ممکن و عملی برای ازدیاد قدرت عمل بانک کشاورزی خواهد بود .

۱- اعتباراتی که فعلا بانک کشاورزی میدهد بر اساس وثیقه است در صورتی که طریق صحیح آنست که معلوم گردد در

کشور بهر رشته از امور بجه تناسب اعتبار داد و بهمان تناسب اعتبارات در رشته های مختلف از قبیل کشاورزی صنایع و غیره تقسیم گردد ولی اعتباراتی که تاکنون ببانک کشاورزی داده شده بر اساس تناسب مزبور نیست و رعایت اهمیت مسئله کشاورزی نشده است .

۲- سرمایه ای که برای بانک کشاورزی تمهید شده مبلغ یک هزار و پانصد میلیون ریال است ولی ششصد و هفتاد میلیون ریال آن بیشتر نادیده نشده و این مبلغ آنقدر قلیل است که اگر بین قراعه مختلف مملکت با احوالی هائی که موجود است داده شود بهر قریه بیش از ده هزار ریال نخواهد رسید - در این مورد با احوالی های واری که بانک کشاورزی با اشخاص در شهرستان های مختلف داده مراجعه و معلوم گردید که شصت و هفت درصد وامها از ده هزار تا پنجاه هزار ریال است ولی وجوهی که بطریق فوق وام داده شده آنقدر قلیل و ناچیز است که ایضا تناسبی با احتیاجات مناطق کشاورزی حتی در حال حاضر ندارد تاچه رسد بآنکه یک برنامه توسعه کشاورزی در نظر باشد .

۳- تا قبل از شهریور ۱۳۲۰ منابع مالی بانک کشاورزی ۲۶ درصد از اسکناس در جریان بوده ولی بعد از شهریور ۱۳۲۰ بجای آنکه منابع مالی بانک کشاورزی به تناسب حجم اسکناس اضافه شود بالمکسب تنزل نموده و فعلا از ده درصد بیشتر نیست با آنکه قیمتها چند برابر شده و هزینه زندگی ترقی نموده است .

۴- در بودجه برنامه هفت ساله کشور اعلامی بعنوان کشاورزی قید گردیده که اگر مجموع امتیازات فوق در اختیار بانک کشاورزی گذارده شود کمک مؤثری برای رفع احتیاجات مناطق کشاورزی و از تولید محصولات کشاورزی خواهد بود مثلا اعتبار خرید ماشین آلات کشاورزی در حدود چهارصد و پنجاه میلیون ریال است اگر این اعتبار در اختیار بانک کشاورزی باشد میتواند آنرا بصرفه وام دادن بکشاورزان برساند و خود بانک باعتبار خود ماشین آلات کشاورزی وارد کند با اشخاص بفرود و وجوه حاصل از فروش را بصاحبان کارخانه ها بدهد و بمنظور اعتبارات مربوط بشرکت های تعاونی و صندوق های روستائی و امر قنائی در اختیار بانک کشاورزی باشد و سازمان برنامه نظارت خود را بهر طریق که مقتضی می دانند اعمال کند در این صورت بانک کشاورزی از مجموع اعتبارات فوق برای کشاورزی استفاده خواهد نمود و این یک طریق ممکن و عملی برای ازدیاد قدرت عمل بانک کشاورزی خواهد بود .

۵- بانک ملی ایران سابق در حدود ۵۰ میلیون ریال اعتبار ببانک کشاورزی

میداده و در این اواخر اعتبار مزبور تا دویست میلیون ریال زیاد یافته ولی بانک ملی ایران همانطور که برای امور تجارته اعتبار میدهد باید تناسبی بین تجارت و صنعت و کشاورزی قائل شده بر میزان اعتبارات خود در مورد بانک کشاورزی بیفزاید و آنرا چند برابر نماید . اینهم یک طریق عملی و مؤثر برای کمک بکشاورزی و خاصه از دید تولید محصولات کشاورزی خواهد بود .

۶- راجع بجدافل احتیاجات بانک کشاورزی - برای رفع احتیاجات موجود در مناطق کشاورزی و از دید محصولات کشاورزی مذاکره بعمل آمد و اعتباری که فعلا کافی برای مقصود باشد در حدود پنج میلیون ریال تعیین شد و بنا بر این ازوم تهیه اعتبار برای بانک کشاورزی از لحاظ پیشرفت کشاورزی بطرقی که ممکن و عملی باشد مورد تصدیق کمیسیون کشاورزی قرار گرفت و کمیسیون لازم دانست مجلس شورای ملی را از نتیجه تحقیق و مطالعه که نموده مستحضر سازد و همین منظور این گزارش تقدیم میگردد .

در خانه دونکنه دیگر را نیز بر عرض میرساند :

الف - بانک کشاورزی در قسمت عمده از کشور دارای شعب و نمایندگی است ولی قادر بر رفع یک دهم احتیاجات معمولی کشاورزان نیست و بدون اینکه قدرت مالی کمک بکشاورزان را داشته باشد شعب و نمایندگی های خود را باقی نگاهداشته و همه ساله مبالغ عمده ای بابت حقوق پرسنلی و مخارج اداری میدهد در صورتیکه با عدم امکان کمک بکشاورزان اینگونه مخارج پرسنلی و اداری غیر لازم و فقط متضمن افلام خرج است و ادامه چنین وضعی از مصلحت خارج میباشد .

ب - آئین نامه هائی که مملکت عمل بانک با اشخاص و کشاورزان است و مبلغ سنگین بهره پول متناسب با شرائط فعلی نیست و مسلماً باید در آن تجدید نظر گردد تا وام فقط بمالک داده نشود و در مقابل عمل و کار و استعداد بکشاورز هم داده شود و تشریفات فعلی مبدل بساده ترین طریق گردد که کشاورزان بتوانند با بهره سبک و خرج کم و تشریفات ساده از بانک قرض کنند و بجای اینکه کشاورزان از راه های دور ببانک مراجعه کنند نمایندگان بانک از نزدیک با کشاورز تماس بگیرند و با تشریفات ساده کمک پولی بکشاورز کنند تا عموم کشاورزان و گله داران و دام پروران و باغداران و غیره بتوانند از اعتبارات بانک کشاورزی استفاده نمایند .

۴- تقدیم یک فقره سوال بوسیله آقای اعظم زنگنه

نایب رئیس - آقای اعظم زنگنه **اعظم زنگنه** - سوالی است راجع بسکه های نقلی از وزارت کشور که تقدیم

میکنم **نایب رئیس** - ابلاغ میشود **طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به ترمیم حقوق کارمندان پایه های از ۱ تا ۴ و راجع بمجلس سنا**

نایب رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع بترمیم حقوق کارمندان مطرح است قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه ۲۸ آذرماه ۳۵ لایحه دولت راجع بترمیم حقوق کارمندان رسمی دولت تا پایه ۴ و دون پایه و خدمتگزاران جزء را با حضور نماینده دولت مطرح و ماده واحد پیشنهادی دولت بشرح زیر تصویب اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد

ماده واحد - از تاریخ اول آذرماه ۱۳۳۵ حقوق ماهیانه کارمندان پایه (۱ و ۲ و ۳ و ۴) اداری و همچنین کارمندان بیمانی و دون پایه که کمتر از ۲۵۰۰ ریال دریافت مینمایند (اعم از حقوق و کمک) تا میزان ۲۵۰۰ ریال و خدمتگزاران جزه تا ۲۰۰۰ ریال در تمام کشور اضافه و وزارت دارائی اجازه داده میشود تفاوت حقوق کارمندان رسمی را بعنوان کمک و سایرین را بعنوان ترمیم از محل درآمد ککل کشور برداشت نماید .

مخبر کمیسیون بودجه - محمدرحلی مسعودی

نایب رئیس - آقای دکتر امین **دکتر شفیق امین** - بنده جزو ستون مخالف اسم نوشته ام البته منظور این نبود که حقوق کارمندان و خدمتگزاران جزء اضافه نشود در سابق هم بنده در این موضوع عریضی خدمت آقایان محترم کرده ام اساساً باید حقوق همه کارمندان ترمیم شود (صحیح است) در ادارات دولتی بطوریکه آقایان استحضار دارند پایه ۱ و ۲ و ۳ و ۴ خیلی کم است در تمام ادارات بعقیده بنده صدی و میشود پیدا کرد کارمندان دولت که پایه شان ۲ و ۳ باشد (صحیح است) اغلب بیش از چهار است خیلی هم خوب است که پایه آنها ترمیم شود ولی انصاف بدهد این دلیل نمیشود که دیگران که زحمت کشیده و جان کفند انداز پایه ۵ و ۶ بالاتر رفته اند حقوق آنها ترمیم نشود بالعکس کارمندان که پایه شان ۵ و ۶ بالاتر یا بیشتر است مخارجشان بیشتر است اولادشان بیشتر است و زحمات بیشتری دارند حقوق کارمندان دولت مخصوصاً خدمتگزاران جزء بدویست تومان برسد بسیار خوب است ولی بعقیده بنده محدود کردن ترمیم حقوق کارمندان تا رتبه ۴

صلاح نیست چون بیشتر تولید و دستگی بین کارمندان خواهد بود (سراج حجازی - بنور چشمی ها پول ندهند کافی است) دولت تا معیشت کارمندان دولت را که در نهایت عسرت و در نهایت مشقت زندگی میکنند تأمین نکند نخواهد توانست برای اجرای برنامه های عمرانی یا مبارزه با فساد کوچکترین اقدامی نموده و نتیجه ای بگیرد (صحیح است) بنده عقیده دارم که دولت اقدامی بکند و حقوق تمام کارمندان را بروی اساس زندگی واحد بهای خرج تأمین کند بطوری که آقایان همکاران محترم در جلسات قبل در مجلس صحبت کردند با بستی واحد بهای زندگی یک نفر دایک خانواده را در نظر بگیرند و معادل آن حقوق آنها را تأمین کنند و الا هر چه شما هر سال برای یک دهم مختصر قانون بیایید این نظر تأمین نمی شود و دیگران ناراحت تر می شوند و نتیجه ای نخواهد گرفت فرق حقوق پایه چهار و پنج چیست که بآن اضافه بدهیم و باین اضافه ندهیم در حالی که مخارج رتبه های ۵ و ۶ و ۷ خیلی بالاتر است بنده قبلا عرض کردم که در بیست سال پیش پایه یک ۳۲۰ ریال میگرفت و پایه نه ۳۱۲ تومان حقوق می گرفت حالا بطوریک کارمند که عائله اش هم زیاد تر شده با این حقوق رتبه چهار و پنج و شش یا حقوق پایه ۹ می تواند زندگی کند بنده با تماسی که با کارمندان دولت دارم از نزدیک می بینم که زندگی این بیچاره ها خیلی مشکل و در نهایت سختی و دشواری است (صحیح است) بنده استدعای کنم که آقایان همکاران محترم توجه بفرمایند و دولت هم راجع بحقوق کارمندان اقدام بکند البته این خیلی خوب است برای خدمتگزاران جزء و برای آنها کمک بزرگی است ولی برای پایه های ۳ و ۴ چندان کمکی نیست ده تومان بایست تومان در زندگی آنها تصوری کم تأثیری نخواهد داشت جز اینکه ناراحتی میان کارمندان مبارزه با فساد بوسیله تأمین معیشت کارمندان دولت می شود اگر اینها را راضی نگاه ندارید و شکمشان سیرن نشود و مسکن نداشته باشند و گزندگی کنند دولت نخواهد توانست در منظور خود برای پیشرفت و ترقی مملکت مخصوصاً نظر اعلیحضرت هایونی را که راحت و رفاه این دسته است و این نظر با این کارهای کوچک تأمین نمیشود بنده از آقایان استدعای کنم که توجه بفرمایند زندگی کارمندان دولت از همه زریف کشوری یا لشکری تأمین شود؛ همینطور کارمندان بازنشسته ، انصاف نیست که یک کارمند کشوری یا لشکری که بازنشسته می شود این زندگی را داشته باشد کسی که خدمت او کثرت کاری و خدمت را برای مملکت کرده بعد از ۱۳۰ الی ۳۰ سال خدمت می رود با حقوق ناچیز زندگی باید بکند همه اینها

را باید در نظر گرفت ، کارمند بازنشسته مثل کارمند آکتیو است خدمت کرده و باید زندگی این دسته از کارمندان هم تأمین بشود ، بنده امیدوارم که با اضافه شدن به حقوق این کارمندان جزو رسمی هائرتیبی بدهند که زندگی عموم کارمندان نامین بشود

نایب رئیس - آقای ارباب **مهدی ارباب** - فرمایشتی که نماینده محترم فرمودند در حدود خودش بعقیده بنده صحیح است اما یک توجه نشده و آن این است که یک مردم بی بضاعت ، بدبخت که همین امشب وضع زندگی آنها مختل است این را نمی شود گفت تأمل کن تا وضع کارمندان دولت اصلاح بشود (صحیح است) و این یک تفاوت بسیار ناچیزی است و بنده فکر نمی کنم این تفاوت ناچیز هم بتواند کمکی بزندگی این طبقه کارمندان رتبه و ربا رتبه کم بکند ، آقایان توجه فرمودید که در زمان های گذشته که ایرانی اصولا بلند نظر و مهمان نواز بوده و هزاران خرج مهمان نوازی داشته است همه اینها را ترک کرده است آن خانه ولانه ای هم که داشته مختصر کرده با اینغال اشخاص درجه اول و دوم و سوم در زندگی مستأصل مانده اند ، یک مستخدم دولت که صحیح اول وقت باید در در رفیق منتظرین اتوبوس یا وسائط نقلیه ای که ملاحظه میفرمایید سرما بخورد و با یک مشتقی خودش را با داره برساند و با زاهدان مشقت بغانه اش بر گردد دارای عائله است زندگی است طفل است فقر است ، مرض است همان حقوق ناچیز را نمی تواند بصرف اعاشه خیلی هادی حتی بعد اقل زنده گیش برساند (صحیح است) البته اولاد این طبقه ما و زمینم بشر هستند باید فکر کرد که اگر یکی از اولاد این طبقه یک روز هوس یک پرتقال کرد اینها حداقل یک زندگی است آیا این کارمند با این حقوقها می تواند یک پرتقال زمستان سردی تواند یک دست لباس اضافی بنده گذشته از اینکه باید با این لایحه فوراً موافقت کرد باید گفت که خیلی کمک نا چیزی است این کمک منتهی متأسفانه و کبیل نمی تواند پیشنهاد خرج کند و گرنه بنده استدعا میکنم که آقایان توجه که خیلی ناچیز است اضافه کنند تصور میکنم که در اطراف این بحث زیاد هم چایز نیست و آقایان هم بیش از بنده موافق خواهند بود .

نایب رئیس - بنا بر این ورود در ماده باید برای بگیریم اعلام رای میکنم تا عدد کافی شود (با ورود چند نفر عمده برای رای کافی شد) آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در

ماده واحده هم کسی اجازه صحبت نخواسته و چون يك شوری است برای اظهار نظر بمجلس سنا فرستاده می شود.

انتهاج - مشمول اعضای شهرداریها نشده است؟

میسودی (مخبر کمیسیون بودجه) - شهرداریها مستقلا هستند و مشمول این لایحه هم میشوند.

نایب رئیس - وقتی داری رتبه رسمی هستند البته مشمول میشوند.

۶ - شورای اول گزارش کمیسیون دارائی راجع با اجازه فروش يك قطعه زمین در شهر کراچی

نایب رئیس - شورای اول گزارش کمیسیون دارائی راجع بفروش يك قطعه زمین در شهر کراچی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی لایحه شماره ۲۷۰۸ دولت راجع با اجازه فروش يك قطعه زمین در شهر کراچی و ساختمان معلی برای سفارت ایران در کمیسیون دارائی با حضور نماینده دولت مطرح با توضیحاتی که از طرف نمایندگان دولت داده شد کمیسیون با ماده واحده پیشنهادی موافقت و اینک گزارش آن تقدیم می شود.

ماده واحده - بوزارت امور خارجه اجازه داده می شود قطعه زمین واقع در شهر کراچی بمساحت ۴۳۸۳ یارد خریداری شده در سال ۱۳۳۰ را که از امانت موقعت معلی برای سفارت کبرا مناسب نیست بعد اکثر بهای ممکنه بفروش رسانیده بهای حاصل از فروش زمین مزبور را با کمک اعتبار مربوطه بصرف ساختمان عمارت نوساز در قطعه زمینی که از طرف دولت پاکستان بدولت شاهنشاهی ایران واگذار شده برسانند.

مخبر کمیسیون دارائی - مهدی شایخی

نایب رئیس - گزارش کمیسیون بودجه و خارجه هم قرائت می شود (شرح ذیل خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۲۷۰۸ دولت راجع بفروش زمین در شهر کراچی و اجازه مصرف آن برای ساختمان عمارت نوساز جهت سفارت شاهنشاهی ایران با حضور آقای معاون وزارت دارائی و آقای معاون وزارت امور خارجه مطرح و با ماده واحده پیشنهادی و نظر کمیسیون دارائی موافقت و اینک گزارش کمیسیون دارائی را تایید می نمایم.

مخبر کمیسیون بودجه محمدعلی مسعودی

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه لایحه شماره ۲۷۰۸ دولت راجع بفروش يك قطعه زمین در شهر کراچی را با حضور آقای معاون وزارت امور خارجه مطرح نموده با پیشنهاد دولت موافقت و اینک گزارش آنرا تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - بوربور

نایب رئیس - در کلیات کسی اجازه نخواسته است بنا بر این رأی می گیریم به ورود در ماده آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد، برای شوردوم بکمیسیون ارجاع می شود.

۷ - شورای اول گزارش کمیسیون کشور راجع به منع ساختمان مسکن و ادارات در پارک شهر

نایب رئیس - شورای اول گزارش کمیسیون کشور راجع بمنع ساختمان مسکن در پارک شهر مطرح است گزارش کمیسیون قرائت می شود (شرح ذیل خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۷ آذرماه ۳۵ طرح قانونی شماره ۴۷۹۳ ارسالی از مجلس سنا راجع بمنع ساختمان مسکن و ادارات در پارک شهر را که مشتمل بر ماده واحده و يك تبصره میباشد با حضور نماینده دولت برای شورای اول مطرح و هیئت تصویب نموده و اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

ماده واحده ایجاد هر گونه ساختمانی که تخصیص بمسکن یا ادارات و یا بمؤسسات داشته باشد در پارک شهر واقع در معلی که سابقاً سنگلج نامیده می شد و اینک محصور بوده و از شمال بخیا بان ورزش و از جنوب بخیا بان سنگلج جنوبی و از مغرب بخیا بان شاهپور و از مشرق بخیا بان خیام منتهی می شود متنوع خواهد بود وزارت کشور مأمور اجرای این قانون می باشد.

تبصره - کلیه میدانها و باغهای عمومی در هر شهرستان مشمول این قانون خواهد بود.

نایب رئیس - در کلیات مخالفی اجازه صحبت نخواسته بنابراین اعلام رأی می کنم.

بزرگ ابراهیمی - بنده قبل عرض کردم که در این گزارش حرف دارم **نایب رئیس** - حالا اعلام رأی شده است نمیشود پس از اینکه بوربور در ماده

واحد رأی گرفتیم در ماده واحده صحبت فرمایید.

بزرگ ابراهیمی - بسیار خوب **نایب رئیس** - رأی میگیریم بوربور در ماده واحده آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد، آقای ابراهیمی فرمایند.

بزرگ ابراهیمی - هر ایض بنده در کلیات بود برای اینکه مسئله پارک شهر یکی از چیزهای لازمی است که خود شهرداریها بایستی کومک کنند بدبختانه در مملکت ما بخصوص در تهرانی که از مردم مملو شده است، مردم تهران يك قسمت در شمال زندگی میکنند الحمدالله از باغ و پارک و کتول و شرفاز و همه چیز مستغنی هستند و يك صده در پایین زندگی میکنند پنج خانوار در يك آپارتمان یا چهار خانوار در يك آپارتمان بنده نمی خواهم زیاده بگویم توی آن دخمه ها این بچه های نوباوه توی که فردا باید مملکت را اداره کنند در هوای کثیف با دوده های ذغال و کوره های شهر و اتوبوس ها اقل يك جای تفریح ندارند.

آقای شهردار تازه آمده بفکر این افتاده که پارک را حفظ کند در صورتیکه اگر انصاف باشد باید اقل يك ثلث بودجه يك سالش را در گوشه های شهر پارکهای کوچک و بزرگ درست بکنند که مردم اقل يك هوای خوب تنفس بکنند (صحیح است - صحیح است) بنده میخواستم با اجازه آقایان معترضند که بدهم بوزارت کشور که در سال آتی این موضوع را در نظر بگیرند اقل برای این بچه هایی که در دخمه ها زندگی میکنند و در روز سه یا چهار ساعت و سائل تنفس يك اکسیژن معمولی را فراهم کنند (صحیح است) غرض من این بود که امیدوارم این تندکر بنده که بنمایندگی از طرف همکاران محترم عرض می کنم بگوش آقای شهردار برسد (انتهاج - نمیرسد)

نایب رئیس - آقای خرازی **خرازی** - بنده هم با تائید اظهارات نماینده و همکار محترم آقای بزرگ ابراهیمی این عقیده را دارم که شهرداری ها عموماً بفکر شهر نیستند و آن چیزهایی را که برای مردم يك شهری لازمست مورد توجه قرار نمی دهند حالانکه آمده اند میگویند که پارک شهر را درش مسکن نسازند و همه ما هم قبول داریم باید فکر گرافیک و رواندگی اتومبیل را که روز بروز بیشتر اسباب مزاحمت است هم از نظر مردم انضباط هم از نظر کثرت وهم از نظر تنگ بودن خیابانها آقایان تهران با سایر شهرستانها را با چند سال قبل مقایسه فرمایند حتی با سال گذشته مقایسه فرمایند ملاحظه خواهید فرمود که قابل مقایسه نیست و قیاس مع الفارق است بایستی شهرداری ها برنامه و نقشه داشته باشند از حالا فکر ۲۰ سال دیگر را بکنند نه اینکه کار روزمره بکنند

و ابتدا فکر این نباشند که موضوعاتی که ارتباط به بهداشت دارد با موضوعاتی که مربوط به خود مردم است انجام بدهند صبح يك نفر از کلای دادگستری در دفتر بنده بود بنام آقای جدلی، اسم هم می برم، گفت که من هر ضلع دادم بر علیه شهر داری این خانه ها تکی که در قبرستان ساخته معذرت می خواهم اینها را چاههای مستراح را گذاشته اند روی قنات شرف آباد ملک موقوفه و این می رود اول در این آباد این فقرا و گداهانی که جمع کرده اند اول آن آب را میخورند بعد میروند جای دیگر این وضع شهرداری نیست و با این وضع هم نمی شود اداره کرده بنده می دانم در شهرستانها البته انجمن شهر هست مردم مسؤل را انجمن شهر میدانند ولی متأسفانه در تهران ما انجمن شهر نیست و مسؤل شهر دار و وزارت کشور است و شهردار و معاونش هم چیزی که نمیدانند امور مربوط به شهرداری است و هم بطور نشسته اند کارهای روزمره میکنند بایستی در ۴ نقطه شهر پارکهای بزرگ تشکیل شود فعلاً ما يك محل داریم آنهم مایه آبروی ماست که رئیس هر مملکتی پادشاه هر مملکتی که همان مملکت ما میشود این يك جایی است که بطور ناقص در دسترس او میگذارند اگر اینهم بنا بشود درش مسکن بسازند یا محل ادارات دولتی بکنند نمی شود، باید الان که نسبت به چند سال آتی قیمت های املاک و اراضی بالا نرفته بنده قول میدهم به آقایان اگر شهرداری تهران یا سایر شهرداری هایك برنامه صحیح داشته باشند بدون يك دینار بنده این را ادعا میکنم و حاضرم پروژ اش را بنویسم و تقدیم مجلس شورای ملی کنم بدون اینکه يك دینار بودجه داشته باشید يك شهر را از نظر توسعه خیابانها و موضوع حق تشرف و اینها در نظر بگیرید میتوانید یا نتوانید راحقیقه روی يك برنامه صحیح بین ۵ الی ۱۰ سال از بهترین پایتخت های اروپا و دنیا نمیکویم، لااقل خارزمیانه بسازید.

عرض کنم کشور عراق عرب يك کشور گرمسیری است که سالی ۹ ماه درجه حرارت بین ۳۰ الی ۴۵ درجه است و سه ماهش بین ۲۰ الی ۲۵ درجه است ببینید در بغداد چقدر باغهای عمومی است چقدر پارک است سایر جاها را نمیخواهم مقایسه کنم با همین همسایه های خودمان مقایسه کنیم بنا بر این این لایحه ای که آورده اند خوب است و بایستی در پارک فعلی شهر جا ساخت مسکن ساخت ادارات دولتی ساخت ولی این برای طهران کافی نیست و باید این محلات خرابه این محلاتی که همه باخشت و گل ساخته شده بشمال شهر نگاه نکرد، اینها را با قیمت مناسب خرید و بایک نقشه صحیحی پارکهای زیادی برای شهر تهیه کرد و شهر را آباد کرد.

نایب رئیس - برای شوردوم بکمیسیون مربوطه ارجاع میشود

۸ - اعلام اسامی اعضای منتخبه دیوان محاسبات

نایب رئیس - صورت اسامی اعضای دیوان محاسبات قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی هیئت نظارت استخراج آراء مأخوذه

اعضای دیوان محاسبات بلا فاصله پس از ختم جلسه روز پنجشنبه ۲۹ آذرماه ۳۵ با حضور آقایان جلیلی و سمیدی منشیان

محترم مجلس تشکیل و پس از شمارش آراء مأخوذه شروع بقرائت نموده پس از قرائت قسمتی از آراء چون وقت گذشته بود استخراج بقیه بجلسه بعد موکول و آراء مانده در پاکتی لاک و مهر و با مضاء کلیه اعضا رسید و در روزهای شنبه اول و یکشنبه دوم دیماه استخراج بقیه آراء ادامه یافت در نتیجه از ۸ رأی مأخوذه آقایان زیر با تمهید آرائیکه ذکر شده بصوت دیوان محاسبات انتخاب گردیدند

نایب رئیس - اینجا اشتباه شده بصوت انتخاب نمی شود از ما این سی

فردوات ۱۵ نفر انتخاب میکنند اسامی را قرائت فرمایند (شرح زیر قرائت شد)

آقایان: علی اکبر وثیقی، سلطان ابراهیم عامری، سید محمد فاطمی، محمد حسین فرزد، محمدعلی آقاولی، علی محمد مولانا، ابوالفتح فتحیه، منیرالدین احمدی، مصطفی افتخار، سیدعلی هاشمی شیرازی، حسن مستوفی کمره، عباس شاهرخی، عباسعلی ضرابی، جعفر جباری، فتح الله اسفندیاری، علی اکبر ناصح، غلامعلی خواجه، محمود بهمنیار، جواد آذری، محمد مهدی شاهرخ، مجید

نفر دوات ۱۵ نفر انتخاب میکنند اسامی را قرائت فرمایند (شرح زیر قرائت شد)

آقایان: علی اکبر وثیقی، سلطان ابراهیم عامری، سید محمد فاطمی، محمد حسین فرزد، محمدعلی آقاولی، علی محمد مولانا، ابوالفتح فتحیه، منیرالدین احمدی، مصطفی افتخار، سیدعلی هاشمی شیرازی، حسن مستوفی کمره، عباس شاهرخی، عباسعلی ضرابی، جعفر جباری، فتح الله اسفندیاری، علی اکبر ناصح، غلامعلی خواجه، محمود بهمنیار، جواد آذری، محمد مهدی شاهرخ، مجید

نفر دوات ۱۵ نفر انتخاب میکنند اسامی را قرائت فرمایند (شرح زیر قرائت شد)

آقایان: علی اکبر وثیقی، سلطان ابراهیم عامری، سید محمد فاطمی، محمد حسین فرزد، محمدعلی آقاولی، علی محمد مولانا، ابوالفتح فتحیه، منیرالدین احمدی، مصطفی افتخار، سیدعلی هاشمی شیرازی، حسن مستوفی کمره، عباس شاهرخی، عباسعلی ضرابی، جعفر جباری، فتح الله اسفندیاری، علی اکبر ناصح، غلامعلی خواجه، محمود بهمنیار، جواد آذری، محمد مهدی شاهرخ، مجید

نفر دوات ۱۵ نفر انتخاب میکنند اسامی را قرائت فرمایند (شرح زیر قرائت شد)

آقایان: علی اکبر وثیقی، سلطان ابراهیم عامری، سید محمد فاطمی، محمد حسین فرزد، محمدعلی آقاولی، علی محمد مولانا، ابوالفتح فتحیه، منیرالدین احمدی، مصطفی افتخار، سیدعلی هاشمی شیرازی، حسن مستوفی کمره، عباس شاهرخی، عباسعلی ضرابی، جعفر جباری، فتح الله اسفندیاری، علی اکبر ناصح، غلامعلی خواجه، محمود بهمنیار، جواد آذری، محمد مهدی شاهرخ، مجید

موقی احمد ضرغام پور، محمد مولانی، اسدالله منتصر، هادی دولت شاهی، یدالله فرساد، رضا نصر، محمد علی نصر، ابراهیم مصلحی، رضاتاج بخش

۹ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - جلسه ختم میشود جلسه آینده روز پنجشنبه ساعت ۹ صبح (مجلس یکساعت قبل از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - اردلان